

A szálak az okmányirodába vezetnek

A gyulai adatbázisbotrány friss fejleményei és az elutasított panasz

A Békés Megyei Főügyészség elutasította azt a panaszt, amely a gyulai adatbázisüggyben azt kifogásolta, hogy a most is zajló büntetőügynek csak a végrehajtói feladatokat ellátó Ferenczi László a vádlottja. Az eljárás alapját képező, 10 500 névből álló adatbázis „származásáról és megszerzhetőségéről” viszont a következőt írja a főügyészségi elutasítás: „(...) sikerült megállapítani, hogy a szavazóköri címjegyzékről és a körzetleíró listáról szóló adatok a zárt okmányirodai hálózatról elérhető választási rendszerből származtak.” Ez a két új fejleménye a lasan tengeri kígyóvá növekedő adatbázisüggynek, amelyről eddig az ÉS két riportot közölt (Címkezett választók – cinkelt lapok, 2007/30.; Magányos tettes, elszigetelt jelenség, 2007/37.)

Az előzmények címszavakban. Három héttel a tavaly tavaszi országgyűlési választás előtt robbant ki a gyulai adatbázisbotrány. Ekkor Ferenczi László kistérségi menedzser számítógépén felettesei több ezer névből álló adatbázist találtak, ahol politikai szimpátia alapján címkézték a választókat. Ferenczit közös megegyezéssel menesztették munkahelyéről, majd az ügyben ellene különleges személyes adattal való visszaélés miatt nyomozás indult. S bár a Békés Megyei Rendőr-főkapitányság vádirati javaslatában Ferenczi mellett a sarkadi kistérség vezető munkatársát, Gulyás Imrét is a vádlottak közötti javasolta szerepeltetni, a Gyulai Városi Ügyészség 2007. július 20-án született vádiratában csak Ferenczit vádolta. (Gulyás géperől érkeztek az adatbázis összeállításához szükséges nevek Ferenczihez.)

Emellett Tóth Imre sarkadi polgármester, a gyulai választókerület fideszes képviselőjelöltje jó hírneve megsértése miatt polgári pert kezdeményezett Lebenszky Attila gyulai kistérségi vezető és Tóth Sándor, volt gyulai MSZP-elnök ellen, azt állítva, nevét hazug módon összekapcsolták az adatbázisbotrányval. Ezt ők tagadják. A lap megszerezte az ügyben született igazságügyi szakértői jelentést, amely valószínűsítette ennek az adatbázisnak „valamilyen nagyobb, központosított adatbázis-hoz való integrációs lehetőségét.” Közben a büntetőügy egyetlen vádlottjának, Ferenczinek az eset után több mint egy évvel eszébe jutott, hogy volt főnöke megsértette a levélitkát, így magánvád lehetőségével eljárást kezdeményezett ellene.

„A mi érdekünk”

Lebenszky Attila, a gyulai kistérségi társulás vezetője – az ügy kulcsszereplőjének, Ferenczi Lászlónak korábbi munkáltatója –, megismerve a nyomozati iratokat, panaszt tett a büntetőüggyel kapcsolatban az ügyészségen. Azt kifogásolta, hogy a Békés Megyei Rendőr-főkapitányság az idén tavasszal lezárt nyomozás után két gyanúsítottal, Ferenczi Lászlóval és Gulyás Imrével szemben fogalmazott meg gyanút, ahogy az a Gyulai Váro-

si Ügyészséghez eljuttatott vádemelési indítványban szerepelt is. Am a vádhatóság a Gyulai Városi Bíróságra ez év június 20-án benyújtott vádemelésében már csak Ferenczivel kapcsolatban tartotta fent a vádat.

Ezt kifogásolta Lebenszky, egyúttal kérte a vád kiterjesztését Gulyás Imrére és Mokán Istvánra. (A sarkadi kistérségi társulás egyik vezetőjéről, valamint a tavaly tavaszi parlamenti választások idején Tóth Imre kampányfőnöki teendőit ellátó személyről van szó. Mokán elektronikus levél útján állt kapcsolatban Ferenczivel, illetve feltételezhetően Gulyás az adatbázis összeállításához szükséges listákat küldte át az ügy egyetlen vádlottjának.)

Lebenszky szerint így csak Ferenczi Lászlóval, a végrehajtóval szemben emeltek vádat, míg a Ferenczinek feladatát adó, őt utasító személyekkel szemben nem.

Az ügygel összefüggésben megírtuk: Ferenczi a Tóth Imrének írt levelei mellett elektronikus üzeneteket küldött az adatbázis összeállításával kapcsolatban Mokán Istvánnak – nehezen félreérthető tartalommal. A 2006. február 23-án 9 óra 3 perckor elküldött levélben ezt olvashatni: „Tegnap Gulyás Imrétől ismét használhatatlan elektronikus anyagokat kaptam.” Ezt követően hosszabban írt arról Mokánnak, hogy megkapta a kötegyáni, a geszti és a gyulai anyagot.

Ehhez hozzátette: „Jó hír az, hogy az eleki anyagot Turóczy Bandi [a történet idején Élek város fideszes alpolgármestere – B. T.] személyesen elhozta, sikerült [azt] megfelelő formátumba alakítani. A lökösházi anyag is eljött papíron, most már nem is kell máshogyan. A kéresem az, hogy add meg az egyes települések listafelelőseinek a nevét és elérhetőségét. Persze a gyulai kivétel. Szerintem elküldheted emailben is. A többi megpróbálom én megszervezni” – állt a Mokánnak írt e-mailben.

Hat nappal e levél előtt, 2004. február 17-én Ferenczi az előbb említett, hosszabb levelet írt Mokánnak. Ebben sorolta fel azokat a technikai problémákat, amelyekkel az adatbázis összeállításánál szembesült.

A levél végét minden kommentár nélkül idemácsoljuk: „(...) A hatékonyságunk kerül veszélybe. A településekről most kellene igazán pontos adatok, elsősorban saját magunknak, és nem a budapesti központnak. NAGY PROBLÉMA: KEVÉS A TELEFONSZÁM!!! Az elektronikus telefonkönyvből több nevet tudtam telefonszámmal ellátni, mint az összválasztókerületi »bennszülöttek« segítségével. Még egyszer hangsúlyoznám: Ez nem a budapesti központ érdeke! BÉKÉS MEGYE 2. SZÁMÚ VÁLASZTÓKERÜLETÉNEK ÉRDEKE! TÓTH IMRE ÉRDEKE! A MI ÉRDEKÜNK! Üdv: Laci.”

A titokzatos Gulyás Imi

„(...) igen széles körben lefolytatott nyomozás iratait megvizsgálva megállapítottam, hogy nem mérlegelte tévesen a városi ügyészség a felmerült bizonyítékokat akkor, amikor Gulyás Imre gyanúsított vonatkozásában a nyomozás bizonyítékok hiányában történő megszüntetéséről határozott” – írta Lebenszky Attila panaszát elutasító határozatában Berg Márta, Békés megyei főügyész-helyettes. Az

elutasítás lényege, hogy a „nyomozás adatai alapján nem volt lehetséges kétséget kizáróan bizonyítani azt, hogy az eljárás tárgyát képező adatállományokat Gulyás Imre gyanúsított küldte Ferenczi László e-mail címére, illetve azt sem lehetett megállapítani, hogy az adatokat konkrétan ki küldte el a megjelölt e-mail címre” – áll a főügyész-helyettes határozatában.

A Békés megyei főügyész-helyettes a panasz elutasításában jelezte, hogy Gulyás Imre munkahelyén – a sarkadi kistérségi társulásnál – mind a nyolc számítógéphez, kód hiányában, nemcsak Gulyás, hanem az ott dolgozók, valamint alkalmanként az ott megjelenő ügyfelek is hozzáférhettek.

A rendőrségi nyomozás során ugyan merültek fel adatok arra nézve, hogy az eljárás tárgyát képező adatállományt Gulyás Imre küldte Ferenczi László e-mail címére, s így maga is kezelt jogosulatlanul különleges személyes adatokat. Azonban a gyanúsított tagadásával – valamint munkatársainak azon állításával kapcsolatban, hogy ők ezekkel az adatállományokkal munkájuk során nem találkoztak – nem volt olyan konkrét bizonyíték, amely a vádemeléshez elégséges lett volna. Azaz a bűncselekmény elkövetését Gulyás kapcsán kétséget kizáróan nem támasztotta alá semmi.

Ezek után csak az a kérdés, hogy – ahogy fentebb idéztük – Ferenczi miért tesz említést Mokánnak „Gulyás Imiről” és a tőle kapott anyagról, ha nem lehet minden kétséget kizáróan biztos abban, hogy tőle kapta az adatbázis összeállításához szükséges szavazóköri címjegyzékeket településenkénti bontásban, valamint a 10 500 névből álló adatbázist? Akkor ki lehet az a Gulyás Imi, akirol nem lehet minden kétséget kizáróan állítani, hogy Gulyás Imi?

Ahogy ugyancsak kérdés, miért nem tett és miért nem tesz ismeretlen elkövető ellen feljelentést Gulyás? (Hiszen ezek szerint visszaélt a névvel valaki, aki helyette adatokat küldött Ferenczi géperé. Olyannyira „hírbe hozta”, hogy a Békés Megyei Rendőr-főkapitányság a nyomozás végén, az ügyészségnek megküldött vádirati javaslatában még gyanúsítottként szerepeltette őt.)

Az új szál az okmányirodába vezet

A panasz ügyészi elutasítása mellett ugyancsak új fejlemény a gyulai adatbázisbotrányban, amint arról a főügyész-helyettes beszámolt a panasz elutasításában, hogy „Sikerült megállapítani: a szavazóköri címjegyzékről és a körzetleíró listáról szóló adatok a zárt okmányirodai hálózatról elérhető választási rendszerből származtak. Ezt a rendszert a zárt okmányirodai hálózatról és a közigazgatási hivatalok kijelölt munkaállomásairól azok az ügyintézők érték el, akik arra előzetesen jogosultságot kaptak. A lekérdés helyszíne és az ügyintéző személyazonossága azonban nem volt megállapítható.”

Ha ez így van, akkor a jövőre nézvést nem nagyon megnyugtató a helyzet.

A Gyulai Városi Ügyészség egyvádlottas vádirata továbbra is kételyekre ad okot.

Az MTA Nyelvtudományi Intézete

idén is pályázatot hirdet doktori értekezések megjelentetésére.

Részletes információ:
www.nytud.hu

Emlékezés Országh Lászlóra

születése századik évfordulóján

„Nevezetes napon születtem: Chaucer halálának évfordulóján” – mondta nekem egyszer, úgy hatvan évvel ezelőtt. Ifjú filosz lévén akkoriban még emlékeztem a *Canterbury mesék* szerzőjének életrajzi adataira, de halálának napjára csak némi keresgélés után sikerült rábukkannom: Geoffrey Chaucer (1340?-1400. október 25.). Ebből a kis epizódból is kitűnik Országh professzor pedagógiai, ha úgy tetszik, filozófus módjára: kérdésekre úgy válaszolt, hogy kézikönyv vagy más forrásmű használatára kényszerítse a kérdezőt.

Országh Lászlót, a nagyhírű Eötvös Collegium tanárát, a budapesti angol tanszék magántanárát 1946-ban nevezték ki a debreceni egyetem professzorává, ahol – a tanszék 1950-57 közötti kényszerű szüneteltetését leszámítva – 1969-ig, nyugalmába vonulásáig volt tanszékvezető. A debreceni bölcsészkar országos, sőt európai híru tanárai körében a viszonylag fiatal új kolléga hamarosan elismerésre, tekintélyre tett szert, elsősorban széles körű tudományos munkássága révén. Monográfiái, tanulmányai, antológiai, tankönyvei (összesen százhat jóval meghaladó publikációja) korszakokat ívelnek át az angol és amerikai irodalom, az angol-magyar, amerikai-magyar kultúrkapcsolatok területén, de a lexikológia és lexikográfia tárgykörére is kiterjednek. Számos köztük (pl. *Az amerikai irodalom története*, 1967, *Bevezetés az amerikanisztikába*, 1972) máig használt, megjelenésekor hézagpótló alapmű.

Nevét természetesen elsősorban szótárai tették közzismertté. Az 1948-ban megjelent angol-magyar kézisótár után egymást követve publikálja az Akadémiai Kiadó különböző angol-magyar, magyar-angol diáksótárait, kézi- és nagyszótárait, valamint a Bárczi Gézával közösen szerkesztett hétköznapi magyar értelmező szótárt. Szenvedélyes, elhivatott lexikográfus volt – meglátszott ez pontos, választékos mindennapi nyelvhasználatán is. Társaságban mindig kéznél volt nála papír-ceruza, hogy a hallott érdekes nyelvi fordulatokat azonnal följegyezze.

És hogy milyen volt az ember, aki ilyen gazdag életművet, tudományos és pedagógiai eredményeket hagyott maga után? Hallgatói valószínűleg kezdetben zárkóztak, szigorúnak, magas követelményeket állítóknak látták, ám hamar rá kellett jönniük, hogy a komoly tekintet és rendíthetetlen igényesség mögött végtelen jóindulat, segítőkészség, őszinte érdeklődés rejlik. Tanulmányaik befejezése után is figyelemmel kísérte életük alakulását, segítette tudományos munkájukat. Nemesyszer sikerült számukra állást, sőt angliai ösztöndíjat szereznie olyan időkben, amikor csak a képzelet szállhatott Hegyeshalmon túlra.

Október huszonötödikén láttam utoljára is, 1983-ban. Fialat kollégámmal – egykori tanítványával – köszöntöttük betegágyánál a Kútvolgyiben. Ijesztően sovány volt, rosszul nézett ki, de láthatóan örült látogatásunknak. Saját állapotáról kevés szót ejtett, bele nyugodt szavakkal említve betegségét. „Hetvenhat éves vagyok – mondta –, mire várjak, mit remélhetek még?” Inkább ránk, idősebb és fiatal látogatójára terelte a szót. Velem kapcsolatban a múltat, a debreceni tanszék újraindítását, kiépítését említette, pedig mindez az ő műve volt: egymaga teremtette újjá (a háború után és a Rákosi-korszak után is) a tanszékét, és emelte magasra annak színvonalát. Fialat kollégámnak meg a jövőt ecsetelte, azt, hogy képességei és kitartása alapján milyen eredményeket vár tőle. Saját pályája helyett a mienket méltatta – így búcsúzott tőlünk. Talán tudta, hogy az ő életműve magáért beszél.

Walkóné Békés Ágnes

NÁDLER ISTVÁN

kétnyelvű (magyar-angol) albuma

Az album mérete: 220-300 mm
Terjedelem: 240 oldal, cérnafűzött, keményítáblás+fűles borító
Ár: 6500 Ft

A könyv postaköltség felszámítása nélkül megrendelhető a szerkesztőség címén 1089 Budapest, Rezső tér 15.
Tel.: 210-5149, 210-5159, fax: 303-9241
e-mail: es@es.hu

Tudta, hogy 111 éves az Iparművészeti Múzeum épülete?

Töltse velünk a születésnapunkat 2007. október 25-én!

Rendkívüli nyitva tartással és egész napos programmal várjuk:

- ~ kiállítás-megnyitók
- ~ zenés tárlatvezetések
- ~ épületséta
- ~ születésnapi koncert

Részletes program: www.imm.hu

Az Iparművészeti Múzeum kiállításai és rendezvényei 2007. október 25-én, 10-22 óráig ingyenesen látogathatók.

